

SINGELS COEVORDEN

Reconstructie singels te **Coevorden**

Coevorden is een oude vestingstad in het zuidoosten van Drenthe. Het feit dat het een vestingstad met garnizoen was heeft de ontwikkeling van de stad tijden geremd. Er was immers geen plek binnen de wallen. Toen in 1850 de vesting Coevorden werd opgeheven kon er begonnen worden met de sloop van de vestingwerken waardoor er ruimte ontstond. De ruimte werd onder andere benut voor de aanleg van een doorgaande weg langs het centrum [nu dus middenin de stad], zijnde de Van Heutszsingel en de Van der Lelysingel. Jarenlang was dit een doorgaande provinciale weg totdat de rondweg om Coevorden gereed

kwam en de singels werden overgedragen aan de gemeente. Het onderhoud borduurde voort op dat wat er al lag namelijk asfalt.

In 2001 werd het wensbeeld Centrum Coevorden door stedenbouwkundige Khandekar gemaakt en vastgesteld. Een ambitieus plan dat het gehele centrum omvat. Verkeersstromen zouden anders moeten gaan lopen en de hele inrichting van de openbare ruimte zou meer de sfeer van een vestingstad uit moeten stralen. Wanneer wegen aan onderhoud toe zijn vormt dit de leidraad voor de herinrichting, zo ook bij de Van Heutszsingel.

Het eerste ontwerp van de singels ging uit van een ombouw naar een verblijfsgebied [30 km zone]. Het beleid van de gemeente Coevorden is dat 30-km zones uitgevoerd worden in elementverharding, meestal zijnde gebakken klinkers. Dit vanwege de uitstraling en de duurzaamheid. Dit paste perfect bij het wensbeeld centrum Coevorden.

Het enige probleem was dat een en ander verkeerstechnisch niet helemaal paste en dat een 50 km regime beter zou passen. Dit betekende een nieuw ontwerp voor de singels waarbij slechts een klein deel van de singels nog als 30 km zone ingericht werd. Randvoorwaarde was dat er een elementverharding moest komen. Omdat de ombouw van 50 km asfalt naar 50 km elementen een geluidsprobleem zou veroorzaken werd er gezocht naar alternatieven, en zodoende is men uitgekomen op geluidreducerende stenen.

Geluidreducerende stenen worden door diverse partijen aangeboden, maar via buro Khandekar zijn we terechtgekomen bij METTEN. METTEN heeft een aanbod dat een dermate grote variëteit aan formaten en kleuren heeft dat er vast wel wat passend tussen zou zitten. Tijdens het eerste contact met hen bleek dat ze nagenoeg alles in maatwerk specifiek voor de opdrachtgever produceren wat een optimale ontwerpvrijheid oplevert. De ontwerpopdracht ging uit van een tweetal gebieden, te weten een plein met 30-km zone en een rijbaan waar de maximale snelheid 50 km mag zijn.

Rustig, maar niet saai

Uiteindelijk zijn we uitgekomen op de SonoStop voor de rijbaan en de Palladio voor het plein. De SonoStop als geluidsreducerende stenen met de Il Campo oppervlaktestructuur inclusief bijbehorende bisschopsmutsten wordt in keperverband gestraat terwijl de Palladio bestaat uit drie verschillende formaten die volgens legpatroon 14.2 van METTEN in diagonaalverband gelegd worden.

De kleurstelling was nog een ander verhaal. In principe zouden er gebakken materialen gebruikt worden. Wat uitstraling en kleur betreft is dit heel anders dan betonstenen. Omdat de weg grotendeels een ontsluitingsfunctie krijgt [wat anders is dan een verblijfsfunctie] was het idee om dan ook de kleurstelling af te laten wijken van het gebakken materiaal. Na een bezoek aan de showtuin van METTEN heeft de gemeente daarom besloten om de materialen in drie kleuren grijs aan te schaffen. De gebruikte receptuur van de toplagen doet eenzelfde kleurbeleving ontstaan in beide gebieden en zorgt ervoor dat ze ondanks een zichtbaar verschil in patroon, formaten en zeker ook oppervlaktestructuur toch een samenhangend geheel vormen. De stenen moeten dan in het werk gemengd worden om het definitieve beeld te krijgen. In de praktijk blijkt dit een prettig beeld te geven. Rustig, maar niet saai.

De uitvoering van het werk gaf nogal wat voorbereiding. De arbowetgeving verlangt dat straatwerk machinaal aangebracht wordt tenzij dit niet anders kan. De gekozen stenen hebben allen forse afmetingen en een redelijk groot gewicht. Voor de Palladio's was machinaal leggen geen probleem, want hiervoor kan gebruikt worden van een zuignap. De SonoStop gaf wel een probleem. Machinaal leggen was geen optie vanwege de afmetingen van de stenen [15 x 20 x 12 cm], het verband en de kleurstelling. Daar kwam nog bij dat een groot deel van de singel in een boog met een straal van gemiddeld 350 meter ligt. Handmatig leggen was de enige optie. In de praktijk zijn we er achter gekomen dat het verwerken van de SonoStop in een dergelijke bocht niet vlekkeloos verloopt door het forse formaat en afwijkende vormgeving. Dit heeft geleid tot plaatselijk (verspreid in de bocht) vrij grote voegen. Na het invegen met brekerzand worden de voegen minder zichtbaar en over een jaar ziet niemand er meer wat van, maar fraai is anders. Het alternatief was

zaagsnedes maken, maar daar kan geen vloeiende bocht mee gemaakt worden.

Communicatie is van groot belang voor elk werk, maar voor dit in het bijzonder vanwege het feit dat de weg de hoofdtoegang vormt naar het centrum. Gedurende negen maanden zou de bereikbaarheid van het centrum ernstig gestoord worden. Genoeg reden voor de gemeente en de aannemer om sterk in te zetten op sociale media. De gemeente heeft een Facebook pagina aangemaakt en NTP heeft een website geopend. Vooral Facebook is een succesformule gebleken. Het constant posten van stukjes over het werk en dit aan te vullen met foto's heeft een grote meerwaarde. Daarnaast is er een wekelijks inloop spreekuur waarbij de gemeente en de aannemer gezamenlijk optrekken. Bewoners die vragen en/of opmerkingen hebben maken dankbaar gebruik van deze mogelijkheid. Het directe contact wordt zeer gewaardeerd en werkt prima.

PROJECTGEGEVENS

PROJECT:

Reconstructie singels,
Coevorden

ONTWERP:

Gemeente Coevorden

UITVOERING:

NTP Hattem

MATERIAAL:

METTEN Palladio®
Lichtgrijs, Middengrijs en
Donkergrijs

Formaten:
60 x 30 x 14 cm
50 x 10 x 16 cm
40 x 20 x 14 cm
30 x 15 x 14 cm

Hoeveelheid:
ca. 3.200 m²

METTEN SonoStop
uitvoering Il Campo
Lichtgrijs, Middengrijs en
Donkergrijs

Formaten:
20 x 15 x 12 cm

Hoeveelheid:
ca. 3.800 m²